

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα διπλωματική εργασία αποτελεί συνέχεια της διάλεξης που εκπονήθηκε με θέμα “Η Τηνιακή μαρμαροτεχνία και η σημασία της στην ανάπτυξη του νησιού κατά την εποχή του Γιαννούλη Χαλεπά”. Μέσα από την εργασία αυτή συμπεράναμε ότι υπάρχει η ανάγκη για αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών της σχολής Μαρμαροτεχνίας, που υπάρχει στο χωριό Πύργος της Τήνου, αλλά και για ένταξη της σε ένα συνολικότερο δίκτυο που θα αναφέρεται και θα τονώνει την παραδοσιακή αυτή τεχνοτροπία, που πρόσφατα συμπεριλήφθηκε και στον κατάλογο της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της Unesco. Η πρότασή μας αφορά στην κατασκευή νέου κτηρίου για τη στέγαση της Σχολής, καθώς και την κατασκευή υποστηρικτικών και άλλων κτηρίων που απευθύνονται τόσο στους φοιτητές όσο και τους επισκέπτες του χωριού. Η αντιμετώπιση του θέματος δίνει έμφαση στις τρεις ομάδες χρηστών του οικισμού: τους κατοίκους (μόνιμη παραμονή), τους σπουδαστές (ημιμόνιμη παραμονή) και τους επισκέπτες-τουρίστες. Έτσι λοιπόν προτείνεται ένα δίκτυο που περιλαμβάνει και τις τρεις αυτές ομάδες μέσα από λειτουργίες πολιτιστικές, εκπαιδευτικές αλλά και περιηγητικές. Ζήτημα που απασχόλησε ιδιαίτερα για την πρόταση και την επιλογή της νέας κατασκευής της Σχολής ήταν η ένταξη ενός μεγάλης κλίμακας κτηρίου σε κοντινή απόσταση από τον πυκνοδομημένο ιστό του παραδοσιακού κυκλαδίτικου οικισμού και στα αυστηρά όρια που έθετε η διαμόρφωση του τοπίου του πρώην νταμαριού.

ΜΑΣΤΕΡ ΠΛΑΝ

Πιο αναλυτικά, οι εκπαιδευτικές λειτουργίες συγκεντρώνονται όλες μαζί στο βασικό οικόπεδο νότια του οικισμού, το οποίο είναι ένα ανενεργό πλέον λατομείο μαρμάρου, στην ιδιοκτησία της κοινότητας Πανόρμου, σε μία ξύλινη κατασκευή που παραπέμπει στα πρώτα ημιυπαίθρια εργαστήρια μαρμάρου, τις μπαράγκες. Η στέγαση των φοιτητών πραγματοποιείται σε κενά κελύφη του οικισμού και ο χώρος φαγητού στο χώρο που λειτουργεί σήμερα το εργαστήριο μαρμαρογλυπτικής της Σχολής. Τα άλλα δύο κτήρια της Σχολής που σήμερα λειτουργούν ως εργαστήρια γλυπτικής, ζωγραφικής και Γραμμικού Σχεδίου αξιοποιούνται ως χώροι ερασιτεχνικής δημιουργίας για τους επισκέπτες. Η θέση τους, δίπλα στο σύγχρονο Μουσείο Μαρμαροτεχνίας που λειτουργεί από το 2008, τονώνει την επαφή του επισκέπτη με το υλικό και την επεξεργασία του. Τέλος, στο κέντρο του οικισμού, κοντά στα άλλα δύο Μουσεία (το σπίτι του Γιαννούλη Χαλεπά και το μουσείο Τήνιων καλλιτεχνών) προτείνεται να λειτουργήσει βιβλιοθήκη, σε κτήριο που ανήκει στην κοινότητα Πανόρμου.

Ιδιαίτερη σημασία έχει η παρέμβαση στο νταμάρι του Άη-Λευτεριού το οποίο εκτός από το κτήριο της Σχολής, ως βασική λειτουργία, φιλοδοξούμε να λειτουργήσει και ως ένα υπαίθριο μουσείο. Για το λόγο αυτό εμφανίζονται οι αναβαθμοί του μαρμάρου που είχαν δημιουργηθεί από την εξόρυξη απομακρύνοντας τις επιχωματώσεις, ενώ το οικόπεδο είναι ελεύθερα προσπελάσιμο όλες τις ώρες ανεξάρτητα από τις ώρες λειτουργίας της Σχολής. Ακόμα στο χώρο υπάρχουν αντικείμενα για τη μεταφορά των μαρμάρινων όγκων που αναφέρονται στον παραδοσιακό τρόπο μεταφοράς μέσα στα λατομεία (βαγονέτα-ντεκοβίλ και γερανοί). Η υπαίθρια και ημιυπαίθρια κίνηση των επισκεπτών ουσιαστικά ταυτίζεται με την κίνηση του μαρμάρου ενώ διαχωρίζεται με αυτή των σπουδαστών που πραγματοποιείται μέσα από τους κλειστούς, προστατευμένους χώρους της Σχολής.